

SLOVENSKI NAROD.

zhaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejeman za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za eden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec po 30 kr. za četr leta. — Za tuje dežele toliko ved, kolikor poštnina znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne peti vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvole frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravljanje je v Gospodskih ulicah št. 12.

Upravništvo naj se blagovoljno pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Kačičeva slavnost.

Jutri dné 26. avgusta slavili bodo hrvatski naši bratje v kršai Dalmaciji sijajen, velelep praznik narodnega probujenja. Odkril se bode slovesno prvi narodni spomenik, kateri je postavil hrvatski narod buditelju, pesniku svojemu Milovanu otcu Andriji Kačiću — Miošiću. Znamenita je ta slavnost, ker se bode vršila v starodavni zibelki Hrvatstva, katero so na videz, to je v mestih njenih ob morskej obali bili potujčili tuji upliv v toliko, da se je zmatrala za italijansko deželo, po katerej so mislili opravičeno segati sosedje onkraj morja. Domači, slovanski živelj bil je potisnen na stran, povsod se je šopirila tujšina, kakor je to bilo večinoma skoraj v vseh slovanskih deželah. Ali narod se je probudil, začel zahlevati svoja prava in po dolgih borbah dosegel vsaj nekoliko svojih pravic. Jutri odkril bode zavedni narod spomenik pesniku svojemu, ki ga je budil v dobi, ko je vse spalo smrtno spanje. Spomenik postavljen je prav iz naroda, nad 5000 darovateljev zložilo je potrebno vsoto, in hrvatski umetnik Rendić izgotovil je prvi ta narodni spomenik noveje dobe.

Slovanstvo se probuja na jugu. Lani postavili smo Slovenci spomenik svojemu buditelju-pesniku Vodniku, letos praznujejo jednako slavnost bratje naši v Dalmaciji, katere se bode udeležil narod iz vseh krajev jugoslovenskih. V duhu združeni bomo jutri vsi okoli spomenika daleč tam doli na obalah sinje Adrie v prijazni Makarski, veselje se probujenja bratov, kateri kažejo svetu s jutrošnjem razkritjem spomenika, da probujen in zaveden narod večenit zasluge onih mož, ki so ga v težavnih dobah budili iz mrtvila. Rodil se je Kačić l. 1696 v Bristu, kjer se bode razkrila drugi dan po slavnosti, dne 27. t. m. spominska plošča na rojstvenem domu pesnikovem, umrl pa je l. 1760 v Zaostrogu, kjer se bode odkril isti dan tudi nagrobeni spomenik pesnikov. Glavna slavnost pa bode jutri 26. t. m. v Makarski, kjer se bode slovesno razkril spomenik.

Da se ve pravo oceniti zasluge Kačičeve, treba se je ozreti v dobo, v katerej je živel in de-

loval. Narod taval je po tmini neznanja, tuja omika vladala je v vseh slojevih društvenih, ki so se klanjali silnemu levu beneškemu, kakor maliku. To je ugajalo beneški vladi, ki je vestno izpolnjevala zlobni sovet necega Pavla Scarpia: „Se volete i Dalmati fedeli, teneteli ignorant“ (če hočete, da bodo Dalmatinci zvesti, držite jih v nevednosti.) Mladenci iz boljih obitelji učili so se v Italiji, največ v Padovi, kjer so se navzemali tujega duha in se popolnoma odtujevali narodu svojemu.

Narodna prosveta imela je zavetišče samo v skromnih samostanih, obrt in trgovina potegnila sta se v gore, tuji okus in tuje šege ugnezdile so se v višjih slojih naroda. V tacih razmerah počel je budit skromni franjevec svoj narod, njegova pjesmarica „Razgovor ugodni naroda slovenskoga“ priljubila se je kmalu vsemu narodu. Ona mu je pripovedovala stara junaštva za vero in domovino, ona ga je krepila v hrvatskej slovanskej zavesti, ona mu je prorokovala narodno uskrsenje roda hravatskega v slovanski slogi.

Izpolnilo se je to prorokovanje pesnikovo. Narod probudil se je, ustaja iz dolgoletnega spanja, in prva sveta naloga mu je, da se zahvalno spominja onih mož, ki so ga budili v dobah, ko je še spal pogubno smrtno spanje. Okolu spomenika Kačičevega zbralo se bode na tisoče probujenih, zavednih sinov skupne majke slovanske, drugi pa, katerim okoliščine ne pripuščajo, da se jim pridružimo tam doli, v duhu budem mej njimi, ter kličemo naudušeno: Slava spominu buditelja-pesnika Milovana Kačića, slava zavednemu narodu, ki časteč pesnika svojega časti i samega sebe, živila uzajemnost slovanska!

Dopolnilna volitev na Tolminskem.

„Zavednost“, politično društvo za Tolminsko, izdalо je tamošnjim volilcem sledeči volilni oklic:

Volilci tolminskega okraja!

Lepa je naša tolminska deželica, polna naravnih krasot; rajske dolinice, proti nebu kipeči snežniki, prostrane planine, lepa obdelana polja jo dičijo. Najlepši njen zaklad pa je pridno, umno,

pošteno ljudstvo, ljudstvo katoliško, ljudstvo čiste, slovenske krvi in korenine, zvesto udano svojemu cesarju. Zato pa tudi zasluži po svojih lastnostih sebi podobnega poslanca.

Kak naj bode naš poslanec? Naš poslanec bodi priden, umen pošten. Naš poslanec bodi vernega katoliškega prepričanja, na samo doma, ampak tudi javno pred vsem svetom, ne samo v besedi, ampak tudi v življenji, kolikor zasebnem tolikor javnem. Naš poslanec bodi čiste slovenske krvi in korenine, bodi slovenskega mišljenja in prepričanja! Pa svoje slovensko mišljenje in prepričanje naj kaže bolj v javnem delovanji nego v besedi, bolj mej nasprotniki našega milega jezika, nego mej prijatelji. Doma in z jezikom ter mej prijatelji je lehko vsak katoličan, lehko vsak Slovensec. Po delovanji in mej sovražniki se spozná, kdo je trdnega verskega prepričanja, kdo odločen Slovenec. Kdor Boga zataji, zataji tudi narod, kdor se naroda sramuje, sramuje se tudi Boga. Tak za nas ni!

Kje naj iščemo poslanca, našemu ljudstvu podobnega, z onimi lepimi lastnostmi?

Predragi volilci, imamo ga! Ni je skoraj vase v naši lepi deželi, kjer bi ne bil poznan! Ta mož je dr. Anton Gregorčič, naš rojak. On pozná naše potrebe, naše stiske. Od mladosti priden, umen, pošten, z nami je tako rekoč skušal in občutil vse naše radosti, pa tudi britkosti. Naše gore list je! On je vedno bil in je odličen katoliški duhovnik, on je vedno bil in je odločen Slovenec, vedno zvest svojemu presvetlemu vladarju, v svojem zasebnem in javnem življenji, mej prijatelji in sovražniki. Bil je že naš poslanec. Znano Vam je vsem njegovo dosedanje delovanje. Še se spominjate, s kakim veseljem ste ga lani volili. Iz Vam vsem dobro znanih razlogov je apeloval na svoje volilce: „Volilci naj razsodijo!“ Vaša sodba pri bližajoči se volitvi, predragi volilci! naj bode jednoglasen vsklik:

Naš poslanec je:

dr. Anton Gregorčič.

Slovensko politično društvo

„Zavednost“.

LISTEK.

Kavkaški ujetnik.

(Ruski spisal grof Lev Tolstoj, poslovenil P.)

I.

Služil je na Kavkazu gospod za častnika. Ime mu je bilo Žilin.

Nekoč dobil je pismo od doma. Pisala mu je storka mati: „Stara sem postala in rada bi videla še jedenkrat pred smrto ljubljenega sina. Pridi, da se posloviš od mene, da me pokoplješ, potem pa z Bogom pojdi zopet v službo. Poiskala sem ti tudi nevesto, umna je, lepa, pa tudi imovita. Če se ti priljubi — se lahko oženiš in tukaj za zmirom ostaneš.“

Žilin se zamislil. In v istini je storka že slaba; morda je več ne vidim. Pojdem; in če je nevesta lepa — se še lahko oženim.“

Šel je k polkovniku, poprosil za dopust, poslovil se s tovariši, vojakom svojim dal štiri vedre vodke za slovo in odpravil se na odhod.

Na Kavkazu je tedaj bila vojna. Po cestah niti po dnevju niti po noči ni bilo moči potovati. Jedva je kak Rus odšel ali pa odpeljal se iz trdnjave — že so ga ubili Tatari ali pa odveli v gore. Odre-

jeno je bilo, da je dvakrat na teden od trdnjave do trdnjave hodilo vojaško spremstvo. Spredaj in zavaj hodili so vojaki, a v sredi pa drugi potovalci.

Bilo je po leti. Ob zori zbrali so se vozovi za trdnjavo, prišli vojaki, ki so imeli vozove spremljati in odrinili so. Žilin je jezdil, voz ž njegovimi stvarmi je pa bil mej drugimi vozovi.

Potovati so imeli 25 vrst. Vozovi pomikali so se dalje tiko, sedaj so se ustavili; sedaj se je kakemu vozu snelo kolo, sedaj se je kak konj ustavil, in vsi so se ustavili in čakali.

Solnce je že prestopilo poldan, a neso bili še prehodili pol pota. Solnce je silno pripekalo, a nikamor se ni bilo umakniti. Povsod je bila gola stopa; niti drevesa niti grmiča ni bilo videti ob potu.

Žilin jezdil je naprej, ustavil se in čakal, da ga doidejo vozovi. Sliši, da so začeli trobiti na rog — potem pa vidi, da so se zopet ustavili. Žilin si je umislil: „Ali bi ne bilo bolje, da objezdim sam dalje brez vojakov? Konj pod menoj je dober, če me napadejo Tatari — pa jim uidem. Ali pa naj počakam?...“

Ustavil se je, zamislil se. In približal se mu je drug častnik, Kostilin, s puško in mu rekel:

— Pojdive sama, Žilin. Skoro že ni moči tega prenašati, lačna sva in poleg tega je pa taka huda vročina. Srajca na meni je že vsa premočena.

Kostilin, težek in debel mož, bil je ves ručec in pot mu je kar lil po licu. Žilin je pomisli, potem pa rekel:

— Ali je puška nabasana?

— Nabasana.

— Nu, pa pojdiva. Le to se dogovoriva, da drug drugačega ne pustiva.

In odjezdila sta naprej. Potovala sta po stepi, pogovarjala se in gledala okolu. Daleč se je videlo okrog.

Sedaj se je končala stepa, pot je držala po ozkej soteski mej dvema gorama. Žilin je spregovoril:

— Treba iti na goro pogledat, — kajti tu ti pridero z gore, da jih niti ne zagledaš.

A Kostilin je rekel:

— Kaj bi gledala? Pojdive dalje. Žilin ga pa ni poslušal.

— Ne, rekel je, počakaj doli, samo pogledati hočem. In obrnil je konja na levo v goro. Žilinov konj je bil dober lovski konj. Bil je plačal za žrebe s čede sto rubljev in ga sam izučil; kakor na kričih odnesel ga je po gorski rebbi. Jedva je odjezdil, že je zagledal pred sabo Tatare na konjih. Bilo je kakih trideset mož. Ko jih je zagledal, se je obrnil; a Tatarji so ga tudi zagledali, spustili se za njim, začeli so jabaje jemati puške iz tokov. Žilin je po-

bodeta drug proti družemu poveljevala, je veliko nad v slučaji vojne. Generalni poročnik Strukov imel bi v slučaji vojne z Nemčijo veliko ulogo kot poveljnik konjice, generalni poročnik Ter-Asaturov pa bi na isti način poveljeval proti Avstriji. Strukov, sedaj 50 let star, je Skobeljeva učenec z vsemi njegovimi nazorji o vojevanji brez usmiljenja. V zadnji turški vojni bil je poveljnik Skobeljeva prednje straže; njegovo vodstvo večjih konjiških čet v miru vzbudilo je pozornost. Ter-Asaturov ima 54 let, je rodom Kavkazec in je vojeval na rusko-azijskih bojiščih. Zmatrajo ga zastopnikom pravega kavkaškega konjiškega duha. On in Strukov sta odštevljena pristaša vojne stranke. — Tako nemški listi.

Patrijarhat v Belem gradu.

Metropolit Mihael se je obrnil na ruskega carja, da se osnuje v Belem gradu za srbsko cerkev patrijarhat, kateremu bi bila podrejena tudi srbska duhovština v Makedoniji, Bolgariji in v drugih delih evropske Turčije. Srbska vlada baje nič poprej zvedela, kaj patrijarh namerava. Ideja, da se osnuje srbski patrijarhat ni nova, temveč se je o tem že govorilo, ko je vladal kralj Milan. Seveda, uresničenju te ideje se bode ustavljal Cari-graški patrijarhat, ki bi zgubil potem mnogo župnij v Makedoniji in Stari Srbiji. Če se osnuje tak srbski patrijarhat, v omenjenih dveh deželah grški cerkvi v kratkem ne bodo ostalo skoro nobeno selo. Nekaj si jih prisvoji srbska, nekaj pa bolgarska cerkev.

„Velika Srbija“.

Vlada srbska pozvala je nekda društvo „Veliko Srbijo“, pri katerega osnovi se je jako zabavljalo proti Avstriji, da predloži svoja pravila. Misli se, da vlada ne bode potrdila pravil, in s tem preneha društvo. To društvo je nedavno baje dobilo iz Moskve 1000 rubljev za srbsko duhovštino v Makedoniji. Svoje delovanje bi bilo pred vsem razširilo na Staro Srbijo in Makedonijo, kjer od bolgarskih agitacij preti srbstvu nevarnost.

Občna volilna pravica v Belgiji.

Belgijski delavci hočejo zares s strajki prisiliti vlado, da uvede občno volilno pravico. Strajki v ta namen so se že pričeli. Prav čudno je postopanje zmernih liberalcev v tej zadevi. Nedavno so še zagotovljali, da so za občno volilno pravico, če tudi so nekateri trdili, da se je batiti, da bi občna volilna pravica koristila konservativcem, sedaj pa že vsa zmernoliberalna glasila pišejo proti občni volilni pravici, češ, da belgijski delavci še nesovoljajo izobraženi, da bi se jim mogla dati občna volilna pravica. Vlada je že tako v strahu, če se bodo strajki množili. Mislija je že sama nekoliko razširiti volilno pravico, pa sedaj vidi, da s polovičarskimi reformami se delavci ne bodo zadovolili.

Volitve na Japonskem.

Volitve za prvi japonski parlament so končane. Največ izvoljenih poslancev je radikalcev, ki bodo zahtevali večih reform. Natančneje se pa razmerje strank ne dà označiti, ker se razvijajo stranke še le, ko se začne parlamentsko življenje. Po poklici so izvoljeni poslanci: 1 minister, 3 senatorji, 27 krajnih vladnih uradnikov, 36 županov in ravnateljev, 143 članov provincialnih upravnih oblastev, 18 časnikarjev, 19 odvetnikov, 10 učiteljev, 4 bivši budaški duhovniki, 19 uradnikov raznih bank in delniških društev, 3 vseučiliščni doktorji, 14 profesorjev in 3 zdravniki. Podmičenje pri volitvah se bode hudo kaznovalo, jeden izvoljenih poslancev je že zaradi podmičenja volilcev bil poklican pred kazensko sodiščem.

Domače stvari.

— (Današnji „Sokolski večer“ na čast g. dr. Jerneju Zupancu) bode, ako bi bilo vreme neugodno, v čitalniški dvorani.

— (Umrla) je gospa Alojzija Goriup, mati poznane odlične rodbine na Prosek.

— (Družba sv. Cirila in Metoda.) Rodoljubne dame v Litiji in Šmartinu pri Litiji nabrale so za družbo 101 gld. in tako stopele v kolo pokroviteljev. Bl. gospa Svetčeva izročila je znesek družbi in bode zastopala najnovješto pokroviteljico pri občnem zboru. Slava vnetim rodoljubkinjam v Litiji in Šmartinu. Naj bi našle tudi drugod posnemalk! — Na Dunaju zbrani slovenski učitelji s Kranjskega nabrali so v prijateljski družbi 10 gld. za našo družbo. Hvala jim!

— (Zopet petarda.) „Slovensko delavsko društvo“ v Trstu praznovalo je včeraj obletnico blagoslovilja svoje zastave. Zjutraj bila je maša, h kateri so šli udje v velikem številu z zastavo, po maši pa so se vrnili in pred društvenim stanovanjem svirala je godba cesarsko pesem, vsprejetu z naudušenimi živoklici. — Popoludne ob četrtna štiri počila je v veži društvenega stanovanja velika petarda. Nabralo se hitro polno ljudstva. Zločinca neso dobili. — To je v malo dneh že drugi slučaj, katerega bodo italijanski listi najbrže zopet zamolčali.

— (Vojnaško.) Zadnjo soboto prišli so 73., 74. in 75. brambovski bataljon iz Trsta, Istre in Gorice v Ljubljano in se danes udeležili brigadnih vaj. Življenje je bilo včeraj jako živo po došlih vojakih — brambovcih, posebno v Spodnji Šiški, kjer je bilo „žeganje“ in so „komarja klali“. Petje razlegalo se je v slovenskem, furlanskem in laškem jeziku, posebno na vrtu Koslerjeve pivovarne, katera je bila vojakov in drugega občinstva prenapolnjena.

— (Klub biciklistov hravskega „Sokola“) odločil je tudi, da se udeleži svečnosti „Celjskega Sokola“ dne 7. in 8. septembra.

— (Rekurs) odbora „Tržaškega Sokola“ proti znanemu ukrepu c. kr. okr. glavarstva v Gradiški, povodom namerovanega izleta v Devin, je c. kr. namestništvo odbilo iz ozirov na „javni mir in red“.

— (Slovensko pevsko društvo v Trstu.) Vlada je potrdila pravila tega društva. I. občni zbor se bode sklical tekmo meseca septembra.

— (Notarska zbornica v Celji) imela je včeraj sejo, pri kateri so bili za bodočo dobo izvoljeni naslednji gospodje člani: Predsednikom Lovro Baš. Odborniki: dr. Fribas in dr. Radey s 14, Simon Ožgan, dr. Geršak, Jurij Detiček in Anton Svetina s 13 glasovi. Namestniki Ivan Kačič, Maks Koser in Fran Veršec.

— (Premembra v ljubljanski škofiji.) Vikariat Črni Vrh nad Idrijo dobil je g. Ferdo Kogej, župnik v Gorenjem Tubinji. — Župniji na Breznicu odpovedal se je g. župnik A. Hočevar.

— (Savinjski Sokol.) Pri občnem zboru telovadno-gasilnega društva „Savinjski Sokol“ bili so jednoglasno izvoljeni sledeči bratje Sokoli v odbor: Starosta Milan Peláñ, trgovec; podstarosta Ivan Lipold, posestnik. Odborniki M. J. Lipold, posestnik; Josip Pirš, okr. tajnik; Leopold Gorčar, zasebnik; Josip Turnšek, posestnik; Vekoslav Černe, lončar. — Načelnikom gasilnega oddelka bil je z vsklikom izvoljen brat starosta Milan Peláñ.

— (Brzovlak), ki je včeraj zvečer ob 6. uri odšel iz Ljubljane v Trst, bil je mej Ivanjim Selom in Rakekom v nevarnosti, da skoči s tiru. Zlodejec vrgel je velik plot na tir. Železniški stražnik ga je k sreči pravočasno zapazil in odstranil. Zlodejca so žandarmi že prijeli in ga oddali okrajnemu sodišču v Logatci.

— (Utonil) je danes popoludne v Ljubljani blizu Koširja mlad deček Poljanšek. Kopajočega se zadel je čoln v glavo in s tem prouzročil, da je utonil.

— (Dijaška veselica v Kranji.) Že parkrat napovedana dijaška veselica, koje program (vojaška godba, nagovor, petje in ples) se je vršil deloma na prijaznem in primerno okrašenem vrtu gospoda Mayerja, deloma v čitalniških prostorih, se je vrlo dobro obnesla. Velike zasluge za to ima neutrudljivi odbor pod spretnim vodstvom abiturienta g. Prevca; damski komitet pod vodstvom domoljubne soprote županove, blagorodne gospe Šavnikove, česar ljubeznemu posredovanju na blagajni se je zahvaliti za sijajni gmotni vspeh (120 gld.); g. kapelnik Šavnik jun., ki je svoj zbor jako vstopajno vežbal in spretno vodil; g. Štefančič, ki je s svojim krasnim tenorjem mnogobrojno občinstvo, odlično domačo družbo in pa ljube goste iz Št. Jurja, Cerkljana, Naklega, Ljubljane itd. kar očaral. Ples v dvorani, ki je trajal do ranega jutra, je bil zelo živahan, pri prvi četvorki smo našeli do 40 parov. Ako poslednjič še omenimo, da je hotel nekoliko dež nagajati, da se mu pa ni nič kaj posrečilo, ter da je bila gostilniška postrežba dobra, smo zadostili poročevalčevi nalogi in izrekamo le željo, da se na leto zopet osnuje jednaka veselica v prijaznem Kranji!

— (Gradišče nad Zagorjem.) Na Pivki pocel je razkopavati g. Pečnik. To gradišče je del dolge utrjene fronte, ki drži od Št. Petra do Klane. Skoro na vsakem griču in strmejšem holmu nahaja se prazgodovinsko gradišče, kjer so ljudje pa tudi še za časa Rimjanov bivali. Tako je bilo tudi nad Zagorjem. Prazgodovinske starine nahajajo se tam mej ograjnim nasipom, rimske pa zunaj okoli kroga. Mej prazgodovinskimi predmeti so posebno važni ilirski novci, ki imajo na jedni strani ladijo, na drugi dvoglavo. Iz rimske dobe nahajajo

se fibule, igle, prstani, zvončki, noži in drugo orodje. Našla se je posebno lepa srebrna žličica, ki je služila kot kirurgiški instrument.

— (Na vinarski, sadarski in poljedelski šoli na Grmu) pri Novem mestu razpisano je do 20. septembra t. l. 6 deželnih ustanov, do katerih imajo pravico sinovi krajskih kmetovalcev in vinogradnikov, kateri pa morajo biti najmanj 16 let stari, krepkega telesa in čvrstega zdravja. Učenci z deželnimi ustanovami dobe v tej šoli stanovanje, hrano in poduk brezplačno, za obleko si pa morajo sami skrbeti. Prošnjam priložiti je rojstveni list, spričalo dovršene ljudske ali obiskovanje srednje šole, zdravniško potrilo o čvrstem telesu in trdnem zdravji, in župnijsko spričevalo o lepem vedenji. Prošnjam za vsprejem proti plačilu priložiti je reverz ali obvezno pismo starišev, oziroma varuha zaradi vzdrževanja učenca.

— (V Gočah na Vipavskem) zgorela je preteklo sredo po noči dvonadstropna hiša posestnika g. Habéta. Na pomoč prihitelo je Vipavsko gasilno društvo, kakor tudi domačini, ki so od daleč nosili vodo in resili mnogo stvarij, mej drugim za 1000 gld. starega pikolita. Hitri in vstrajni pomoči in mirnemu vremenu je pripisovati, da se je požar omejil in odvrnila nevarnost, ki je pretila vsej vasi. Pogorelec bil je zavarovan.

— (Na Opčinah) bode dne 4. sept. t. l. semenj za živino in kramarsko blago. Občinstvo opozarjam, da se je odprla 3. t. m. na progi juž. železnice postaja (Haltestelle) oddaljena 10 minut od trga Općine.

— (Razpisano) je mesto vladnega tajnika, eventualno vladnega koncipista na Kranjskem. Prošnjje do 18. septembra t. t.

— (Razpisana je služba) nadučitelja voditelja na I. mestni petrazredni deški ljudski šoli v Ljubljani, eventuelno služba učitelja I. ozir. II. platične vrste z sistemiziranimi pripadninami. Prošnjje do 15. septembra t. l. pri c. kr. mestnem šolskem svetu.

— (Na dverazrednici v Hotelu Št. Jurja) razpisano je mesto družega učitelja. Plača 400 gld. in stanovanje. Prošnjje do 20. septembra t. l.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Peterburg 24. avgusta. Car podelil nemškemu kancelarju Capriviju Andrejev red prve vrste, tajnemu svetniku Lukanusu Anin red prve vrste. Včeraj zvečer bil je nemškemu cesarju na čast v Peterhofu velik obed, pri katerem so bili tudi Caprivi, Giers in Pobjedonoscev. Park bil je sijajno razsvetljen. Po poslovljenji ukrcal se je cesar Viljem na ladijo „Hohenzollern“, na kateri se vrne domov.

Volosko 25. avgusta. Pri denašnji dopolnilni volitvi izvoljena sta jednoglasno Slavoj Jenko in Mandić deželnima poslancema.

Dunaj 25. avgusta. Vihar in strela mej Eggenburgom in Limburgom (na Fran Josipovi železnici), od več tovornih vagonov odnesla strehe, 20 praznih tovornih voz prevrnila. Lokomotiva in natovorjeni vozovi ostali so na tiru. Dva služnika začasno omamljena. Po progi ni moči voziti, promet vrši se sedaj po ovinkih, vsled česar nekateri vlaki zakasneli.

Dunaj 25. avgusta. Vladni zastopnik otvoril mejnaročni žitni semenj, zagotovljajoč, da bode vlada podjetje in nadalje pospeševala.

Rim 25. avgusta. „Agenzia Stefani“ iz Peterburga: Rusija podarila Črnigori večjo ladijo.

Dover 25. avgusta. Jaht, na kateri je bila cesarica Elizabeta, se je zaradi slabega vremena morala tukaj ustaviti. Cesarica odpula na paketni ladiji v Calais, od koder je, kakor se čuje, odšla dalje v Cherbourg.

Novi York 25. avgusta. V centralni Ameriki se je vojna zopet začela. Međi četami sansalvadorskimi in honduraškimi bila je bitka, poslednje poražene.

Razne vesti.

* (Glavni dobitek razsta vnih srečk) v vrednosti 50.000 zadebla je mlada deklica, gospica Heim iz Weidlingaua. Gospica, katere starši bivajo v imenovanem letovišču, napravila je pred kratkim, spremljana od svoje rodbine, izlet po južni železnici. V družbi bil je tudi mlad Turek, ki je v tobačni trafiki na državnem kolodvoru kupil več

razstavnih sreč ter vsakej prisotni dami jedno podaril. Gospico Heim doletela je ravno sreča, da je dobila srečko glavnega dobitka in včeraj je zvedela o velikem bogastvu, koje je dobila. — Drug glavni dobitek v vrednosti 5000 gold. zadel je nižji uradnik in tretji v vrednosti 2000 gold. častnik. — Vse tri glavne dobitke izplačali so takoj v denarji.

* (Železniških nesreč) ni konca. Amsterdamski brzovlak skočil s tiru pri postaji Zandvort. Tri osebe mrtve, ranjenih je 17. — V Švici pa sta zadele 19. t. m. dva vlaka med Bielom in Neuenburgom. Deset potovalcev je teško poškodovanih isto tako strojvodja in dva kurilca.

* (Velik požar), nastal je pretekelo sredo opoldne v Friedlandu na Moravskem. Pogorelo je 22 hiš in cerkev. Škoda je velika. Pogorelci, večinoma rudarji in trgovci, so v veliki bedi.

* (Nesreča na železnici.) V severni Ameriki blizu mesta Quincy v državi Illinois je zopet skočil brzovlak s tiru. Štirje vagoni ostali so nepoškodovani, peti pa je bil popolnoma razdrobljen. Vse osebe, ki so bile v njem, so ali mrtve ali pa teško ranjene. Mnogo jih je bilo poparjenih. Našteli so 20 mrtvih in 30 ranjenih. Večina potovalcev vračala se je iz morskih kopelij.

* (strašen vihar) razsajal je pretekelo sredo zvečer v Švici v kantonu Waadt. V raznih krajinah bile so razdejane hiše ter popolnoma uničene. Nad 160 hiš je poškodovanih. Gozde je vihar kar obiral na daljavo 20 kilometrov in širjavo 200 metrov. Več sto živalij bilo je ubitih.

VSPORED Sokolskemu večeru dne 25. avgusta 1890 na čast

dr. Jerneju Zupancu

povodom njegovega 80. rojstvenega dne
na vrtu Ljubljanske čitalnice.

1. Smetana: Koračica iz opere: „Prodaná nevěsta“.
2. Balfe: Ouverture iz opere: „Die Zigeunerin“.
3. Konti: „Ein Schelm“, valjček.
4. Scherzenz: Venec napevov slovenskih pesmi.
5. Skupine na drogu in bradljji, predstavlajo izvršujoči član „Sokola“.
6. Nováček: „Higieia“, polka francsaise.
7. Rode: Varijacija za rog.
8. Schinzel: Fantazija o ruskih melodijah.
9. Zaje: Ouverture iz operete: „Die Hexe von Boissy“.
10. Katza: „Schöne Seelen finden sich“, valjček.
11. Burau: Poljska pesem.
12. Czajkowski: „Chant sans paroles“.
13. Schinzel: Ruska koračica.

Mej posameznimi točkami poče čitalniški pevski zbor.

Začetek ob 8. uri.

Bratje Sokoli vabijo se uljudno, da se udeležé polnoštevilno v društveni opravi.

Odber.

Družba sv. Cirila in Metoda.

Letne doneske so poslale podružnice:

Litija	67	gld. — kr.
Gornjograška	54	, 21 "
Ženska Goriška	80	" — "
Beljaška	30	" — "
Vuhredska	5	" — "
Tolsti vrh na Koroškem	24	" — "
St. Jakobsko-trnovska	73	" — "
Brdska	46	, 21 "
Kropa	30	, 55 "
Goriška	92	, 72 "
Cerkljanska	58	" — "
Kostanjeviška	40	, 5 "
Turjaska	32	" — "

Darovali so:

Obrotno pomočno društvo v Ljubljani	10	" — "
Volilo g. župnika A. Terana	100	" — "
G. župnik Bercé nabral	7	" — "
Gospodična Podobnik v Ljubljani	1	, 20 "
Nabranio pri poroki g. Stibenika	7	" — "
v Slovenski Bistrici	5	" — "
Rodojubkinje iz Litije in Šmartina po pokroviteljici g. Svetčevi	100	" — "
V prijeteljski družbi na Dunaju zbrani slovenski ljudski učitelji s Kranjskega	10	" — "

Slavne podružnice, katere še neso poslale letnih dneskov, nujno prosimo, da jih prej ko prej izroči glavni družbi.

V Ljubljani, dne 22. avgusta 1890.

Dr. Jos. Vošnjak,
blagajnik.

Listnica upravnosti: G. H. L., na Vranskem:
Naznani stalo bi za 5krat 3 goldinarje.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Dragotin Hribar.

Loterijne srečke 23. avgusta.

V Trstu: 55, 84, 24, 8, 21.

V Linci: 11, 51, 56, 16, 67.

Tuji:

24. avgusta.

Pri Malli: Herold, Heine, Gogola z Dunaja. — Francer, Harvalik iz Trsta — Terstesjak s Primorskega. — Strohbach iz Prage. — Stern iz Budimpešte. — Müller iz Pulja. — Stadler iz Zagreba.

Pri Slonu: Färber, Möller, Weiser z Dunaja. — Baron Apfalttern s Kriza. — Leugel iz Velike Kaniže. — Raschek iz Linca. — Cusolic z Reke. — Pokorný iz Belejka. — Schiari iz Kopra. — Schmich iz Příbrama. — Kehler iz Toplic. — Petsche iz Chicaga.

Pri bavarškem dvoru: Thiamich iz Celja.

Pri južnem kolodvoru: Dr. Kenedi iz Budimpešte. — Konscheg iz Celja. — Gruner iz Berolina. — Fandri iz Kamnika. — Schüller iz Dunaja. — Rachne iz Liberce.

Umrli so v Ljubljani:

V vojaški bolnici:

24. avgusta: Franc Susterič, infanterist, 23 let, za jetiko.

Tržne cene v Ljubljani

dne 23. avgusta t. l.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, hktl.	601	Špeh povojen, kgr.	— 70
Rež,	390	Surovo maslo,	— 80
Ječmen,	374	Jajce, jedno :	— 25
Oves,	325	Mleko, liter	— 8
Ajda,	471	Goveje meso, kgr.	— 59
Proso,	471	Teleće	— 60
Koruzna,	504	Svinjsko	— 66
Krompir,	223	Koštrunovo	— 36
Leča,	10	Pišanec	— 45
Grah,	10	Golob	— 15
Fizol,	8	Seno, 100 kilo	— 135
Maslo,	90	Slama,	— 145
Mast,	70	Drva trda, 4 metr.	— 640
Špeh frišen	64	mehka, 4	— 440

Meteorologično poročilo.

Dan	Cas opaževanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Močvina v mm.
23. avg	7. zjutraj	739.9 mm.	15.8°C	sl. svz.	jas.	0.00 mm.
	2. popol.	737.5 mm.	25.4°C	sl. vzh.	jas.	
	9. zvečer	736.5 mm.	18.8°C	sl. zah.	jas.	

Srednja temperatura 20.0° in 23.1°, za 1.7° in 5.1° nad normalom.

Dunajska borza

dné 25. avgusta t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

	včeraj	dan
Papirna renta	88.10	gld. 88.05
Srebrna renta	89.80	— 89.75
Zlata renta	107.45	— 107.30
5% marčna renta	101.25	— 101.25
Akcije narodne banke	964—	— 950—
Kreditne akcije	307.25	— 306.25
London	113—	— 112.45
Srebro	—	—
Napol.	9.871—	— 8.96
C. kr. cekini	5.38	— 5.36
Nemške marke	55.321—	— 55.121—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	131 gld. 25 kr.
Državne srečke iz l. 1864	100	177 " 40 "
Ogerska zlata renta 4%	100	95 "
Ogerska papirna renta 5%	99	35 "
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	122 "
Zemlj. obč. avstr. 4% zlati lasti	113	—
Kreditne srečke	100 gld.	188 " 25 "
Rudolfove srečke	10	20 "
Akcije anglo-avstr. banke	120	162 " 50 "
Tramway-društvo velj. 170 gld. a. v.	219	—

P. n.

Ker sem si kot **izpitani mechanik in član Dunaj-ske zadruge** pridobil skozi mnogo let posebno praks v elektrotehničnem področju, prosim kako častito občinstvo za cenjeno zaupanje. Prizadeval si budem vedno p. n. občinstvo, kakor budem najbolje vedel in znal, najbolje in najceneje postreči. Priporočila o že izvršenih delih so vedno na razpolaganje. Na podlagi tega si usojam najbolje priporočati se.

Z velespoštanjem

JOSIP AUSPITZER
izpitani mechanik
v Ljubljani, v Židovskih ulicah št. 4.

„NARODNA TISKARNA“
priporoča po nizkej ceni
v elegantnej obliki.

(654)

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—

—